

Verksamheten i Europeiska unionen under 2007 (skr. 2007/08:85)

Till utrikesutskottet

Utrikesutskottet har den 3 april 2008 beslutat att ge EU-nämnden tillfälle att yttra sig över regeringens skrivelse 2007/08:85 Berättelse om verksamheten i Europeiska unionen under 2007.

EU-nämnden behandlar i detta yttrande – liksom i tidigare yttranden – dels vissa övergripande frågor som gäller skrivelsens innehåll och regeringens samråd med riksdagen, dels vissa av de frågor som redovisas i skrivelsen och som nämnden velat särskilt uppmärksamma.

Regeringens skrivelse

I skrivelsen om verksamheten i Europeiska unionen under 2007 behandlas Europeiska unionens övergripande utveckling (del 1), unionens förbindelser med omvärlden (del 2), ekonomiska och finansiella frågor (del 3) samt rättsliga och inrikes frågor (del 4). Vidare behandlas unionens övriga politikområden (delarna 5–10). Slutligen redogörs för unionens institutioner m.m. (del 11).

I bilagor redogörs också för pågående och avgjorda mål vid EG-domstolen och EG-domstolens förstainstansrätt samt för pågående s.k. överträdelseärenden mot Sverige. Vidare finns en bilaga i vilken det redogörs för beslut i ministerrådet som Sverige inte stött samt ett sakregister.

EU-nämnden

Allmänna synpunkter på innehållet i skrivelsen

Inledningsvis vill EU-nämnden uttrycka sin uppskattning över skrivelsens utformning och innehåll. Som nämnden tidigare har konstaterat utgör den en värdefull översikt över hela EU:s verksamhet och som också redovisar hur regeringen har agerat i EU. Därmed underlättas riksdagens kontroll av regeringens agerande i EU.

I skrivelsen (avsnitt 1.1) finns en allmän redogörelse för information, överläggningar och samråd med riksdagen. Redogörelsen beskriver på ett korrekt sätt den terminologi som, mot bakgrund av de nya bestämmelserna i riksdagsordningen, används i riksdagen, nämligen information och överläggning i utskott och information och samråd i EU-nämnden.

Tanken är möjligen att denna allmänna redogörelse i princip ska ersätta redogörelser för information, överläggningar och samråd med riksdagen på de olika sakområden som tas upp i skrivelsen. I vissa avsnitt förekommer beträffande en del frågor en beskrivning av förankringen i riksdagen, och detta välkomnar givetvis nämnden. Det är, enligt nämnden, önskvärt att det i skrivelsen, utöver den allmänna beskrivningen, i samband med de olika sakfrågorna, redovisas när och på vilket sätt riksdagen varit involverad (information, överläggning, samråd).

När sådan redovisning har skett har dock inte alltid ovanstående terminologi använts. Beträffande utskotten har i skrivelsen använts omväxlande begreppen *samråd* och *överläggning*. I fråga om *samrådet* med EU-nämnden har ibland använts uttrycket *information*. På några ställen i det följande anges exempel på denna företeelse.

Överläggningar och information är begrepp som används i förhållande till utskotten. Vad gäller EU-nämnden är den korrekta terminologin *information* eller *samråd*. Samråd sker inför ministerrådets beslutspunkter. Det ligger i sakens natur att en generell definition av vad som utgör en beslutspunkt är svår att göra, men i första hand menas antagande av en rättsakt (förordning, direktiv, beslut), resolution, rådsslutsats e.d., politisk överenskommelse, allmän inriktning eller andra överenskommelser medlemsstaterna emellan. Även riktlinjedebatter där viktiga vägval görs som binder medlemsstaternas upplägg i de fortsatta förhandlingarna kan sägas utgöra ett slags beslut i vid mening. EU-nämndens kansli, liksom de stenografiska uppteckningarna (tillgängliga på www.riksdagen.se) kan ge stöd åt avgörandet om huruvida en viss fråga behandlades som beslutspunkt hos nämnden eller inte.

Det vore även av vikt om ett gemensamt synsätt avseende när ett beslut ansetts ha fattats av rådet kunde uppnås i skrivelsen. I dagsläget refereras i vissa avsnitt tidsangivelser för när ett beslut fattades som B-punkt och i andra avsnitt till när det formellt antogs som A-punkt. Rådssammansättningen anges inte alltid. Detta skapar svårigheter för den som vill söka bakgrundsinforma-

ion om ett visst beslut. Från EU-nämndens synvinkel och för att underlätta informationssökning bör alltid den antagande rådssammansättningen och tidpunkt för antagandet anges.

I förra årets yttrande välkomnade EU-nämnden att det i årsboken hade tagits ordförklaringar kring beslutsfattandet. Nämnden påpekade även att det hade varit önskvärt om bilagan också tog upp olika typer av beslut inom andra och tredje pelaren. Nämnden konstaterar nu att bilagan inte har tagits med i årets årsbok, vilket nämnden beklagar.

Den 1 januari 2007 trädde ändringar i riksdagsordningen i kraft som ger utskotten en utökad roll i EU-arbetet. De nya reglerna syftar till att utskotten ska komma in i ett tidigt skede i EU-frågorna. Bestämmelserna innebär bl.a. att regeringen ska överlägga med utskott i de EU-frågor som utskotten bestämmer. Denna hantering har bl.a. medfört att samarbetet mellan utskotten och nämnden har utvecklats och att viktiga frågor även har diskuterats i det berörda utskottet när de kommer upp för beslut i EU-nämnden. I februari 2007 införde nämnden en ordning med möjlighet för partierna att avge s.k. avvikande mening i samband med beslutspunkter vid samrådet i nämnden. I de fall en EU-fråga har behandlats tidigt i ett utskott har detta, enligt nämndens mening, bidragit till en bättre genomlysning av frågan och därmed underlättat samrådet i nämnden. Nedan redogörs främst för EU-nämndens roll i riksdagens hantering av EU-frågor.

Den övergripande utvecklingen i EU (del 1)

I detta kapitel redogörs övergripande för samarbetet i EU, Europeiska rådets möten under året, utvidgningen, Lissabonfördraget, översynen av EU:s budget 2008–2009, Lissabonstrategin och strategin för hållbar utveckling samt för ett område för frihet, säkerhet och rättvisa – Haagprogrammet. Flera av frågorna återkommer, liksom i tidigare skrivelser, i olika delavsnitt på olika sakområden. I den mån EU-nämnden kommenterar dessa frågor sker det under respektive avsnitt nedan.

Vidare finns ett avsnitt om information, överläggningar och samråd med riksdagen som nämnden har kommenterat ovan under avsnittet Allmänna synpunkter på innehållet i skrivelsen.

Beträffande sakområdena kan EU-nämnden, liksom i förra årets yttrande, konstatera att EU-samarbetet fortsätter att i hög grad kännetecknas av övergripande strategier, handlingsprogram och planer i syfte att nå större samstämmighet på olika politikområden. EU-nämnden har under året behandlat sektorsövergripande frågor inom ramen för samrådet inför Europeiska rådets möten. Viktiga sådana frågor har under året varit bl.a. globaliseringen, klimat- och energifrågor och sambandet mellan dessa frågor och säkerhets- och biståndsfrågor. Dessa och andra övergripande och viktiga frågor har i flera fall behandlats parallellt i olika rådssammansättningar och därmed också i EU-nämnden. Det gäller t.ex. migration och invandring (rådet för rättsliga och

inrikes frågor och rådet för sysselsättning och socialpolitik m.m.), Europeiska tekniska institutet och Galileo (konkurrenskraftsrådet, rådet för transport och telekommunikationsfrågor samt rådet för ekonomiska och finansiella frågor – Ekofin). Galileo var även föremål för behandling inför Europeiska rådets möte i december 2007.

I skrivelsen anges att löpande dialog om utvidgningen har förts med EU-nämnden inför möten i rådet. Det är i sammanhanget viktigt att konstatera att inte bara en dialog har förts på detta område utan också att regeringen fått enhälligt stöd för sina ståndpunkter av nämnden.

Beträffande Lissabonfördraget nåddes, som sägs i skrivelsen, en uppgörelse om huvuddragen inför regeringskonferensen vid Europeiska rådets möte den 21 och 22 juni 2007. EU-nämnden behandlade ingående mandatet inför regeringskonferensen i telefonkonferens med EU-ministern under natten mellan den 21 och 22 juni, och nämndens majoritet gav regeringen stöd för att säga ja till huvuddragen i uppgörelsen. Dessförinnan hade EU-nämnden också vid flera tillfällen behandlat den s.k. Berlindeklarationen i anledning av EU:s 50-årsfirande som ägde rum den 25 mars 2007.

I avsnitt 5 redogörs ingående för översynen av EU:s budget 2008–2009. Den 6 december 2007 genomförde EU-nämnden i samarbete med finansutskottet en öppen utfrågning om budgetöversynen som enligt budgetöverenskommelsen ska genomföras 2008–2009.

Utöver det gångse arbetet med den fleråriga budgetramen påbörjade EU under 2007 det viktiga arbetet med en budgetöversyn av hur EU:s budgetstruktur ska se ut efter år 2013. Nämnden vill poängtera vikten av att budgetöversynen blir genomgripande för att den ska kunna utmynna i en heltäckande modernisering av det nuvarande budgetsystemet. Detta är inte minst av vikt ur trovärdighets- och öppenhetsperspektiv. I begreppet heltäckande modernisering lägger nämnden även in betydelsen av att också hälsokontrollen av den gemensamma jordbrukspolitiken och översynen av sammanhållningspolitiken blir genomgripande och framåtsyftande. Eventuella beslut inom ramen för dessa översyner bör bidra till ytterligare reformer och utgiftsminskningar i budgeten. I detta sammanhang kan nämnas att finansutskottet i mars 2008 har avgivit ett utlåtande om kommissionens meddelande om budgetöversynen (bet. 2007/08:FiU14). EU-nämnden har den 29 februari 2008 avlämnat yttrande till finansutskottet i ärendet (yttr. 2007/08:EUN1y). Kammarerna behandlade finansutskottets utlåtande den 10 april 2008.

EU:s förbindelser med omvärlden (del 2)

Under denna rubrik behandlas i skrivelsen huvudsakligen frågor som berör regeringens samråd med EU-nämnden inom ramen för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken (GUSP), handelspolitiken samt EU:s bilaterala och regionala förbindelser. Rådet, och därmed EU-nämnden, har kontinuerligt följt utvecklingen i olika länder och organisationer. Under år 2007 har nämnden

den bl.a. fortlöpande följt, diskuterat och också stött regeringen när det gäller utvecklingen i olika länder utanför EU. Inte minst gäller det förhandlingar om Kosovos självständighet, fredsprocessen i Mellanöstern samt utvecklingen i västra Balkan och Sudan. Även frågan om Irans kärnteknikprogram har nämnden följt noga, liksom hanteringen av civila krishanteringsinsatser i bl.a. Tchad och Kosovo.

Som framhålls i skrivelsen (avsnitt 8.9) har EU alltmer använt s.k. riktade sanktioner som ett utrikespolitiskt instrument för att påverka regimer i tredje-länder. Under år 2007 har EU genomfört FN-sanktioner, infört nya självständiga åtgärder eller förstärkt, förlängt eller moderniserat de befintliga sanktionerna mot Burma, Elfenbenskusten, Iran, Kongo, Liberia, Moldavien, Nordkorea, Uzbekistan, Somalia, Vitryssland och Zimbabwe. Skriftligt samråd har liksom tidigare år ägt rum kontinuerligt med regeringen under året när dessa sanktioner har aktualiserats.

I skrivelsen nämns (avsnitt 10.2, 5 och 6) att rådet för allmänna frågor och yttre förbindelser antog slutsatser på rådets möte i november rörande Samstämmighet för utveckling (Policy for Development, PCD), Global klimaförändringsallians samt s.k. sviktande situationer (situation of fragility). I skrivelsen anges att EU-nämnden *informerades* i frågorna den 16 november. Eftersom rådet avsågs anta slutsatser var det fråga om ett *samråd* (jfr s. 2, under avsnittet Allmänna synpunkter på innehållet i skrivelsen). Det kan påpekas att nämnden gav sitt fulla stöd för slutsatserna vid sitt samråd och att dessa också antogs av rådet.

Ekonomiska och finansiella frågor (del 3)

I detta avsnitt redogörs för Ekofinrådets verksamhetsområde. I december 2007 ställde sig nämnden bakom en politisk överenskommelse om ett moms-paket som ska träda i kraft den 1 januari 2010 med undantag för tillhandahållande från företag till konsument när det gäller telekomtjänster, radio- och tv-tjänster samt elektroniska tjänster som i stället träder i kraft den 1 januari 2015.

EU-nämnden har också fortlöpande behandlat clearing och avveckling, aktieförvärv inom finanssektorn, de offentliga finansernas kvalitet, betaltjänster på den inre marknaden samt bekämpning av skattebedrägeri.

I skrivelsen anges beträffande grönboken om marknadsbaserade styrmedel (avsnitt 13.3) att finansministern haft en *överblick* med skatteutskottet den 22 maj. Det ska dock här framhållas att det inte var fråga om en *överblick* i riksdagsordningens mening utan om *information*.

Rättsliga och inrikes frågor (del 4)

I detta avsnitt redogörs för grundläggande rättigheter, civilrättsligt samarbete, polissamarbete, straffrättsligt samarbete och tullsamarbete, visering, asyl,

invandring och annan politik som rör fri rörlighet för personer samt samarbete om skydd och beredskap (räddningstjänst). Regeringen har informerat och samrått med EU-nämnden om frågor som behandlats under året av rådet för rättsliga och inrikes frågor (RIF-rådet).

I inledningen till detta yttrande framhålls vikten av ett korrekt bruk av begreppen information, överläggning och samråd. När det gäller val av lag för äktenskapsskillnad (Rom III) (avsnitt 18.8) anges i skrivelsen att regeringen *informerat* EU-nämnden om förhandlingarna i frågan och att Sverige i förhandlingarna motsatt sig regler som innebär att domstolarna ska tillämpa ett annat lands lag i vissa mål. Det anges att trycket på Sverige att acceptera en kompromisslösning har varit mycket starkt. EU-nämndens enhälliga stöd till regeringen i denna fråga har varit att inte acceptera en lösning som innebär att EU inför lagvalsregler i skilsmässomål, dvs. att svensk domstol i vissa skilsmässomål ska tillämpa annat lands lag. Regeringen har således i *samråd* med EU-nämnden inte givits stöd för att frånga denna ståndpunkt.

I fråga om ändringar i rambeslutet om terrorism (avsnitt 19.1.7) har EU-nämnden diskuterat förslaget förhållande till svensk grundlag och grundläggande rättsprinciper som måste respekteras och som regeringen har att bevaka i rådets förhandlingar (och i justitieutskottet och konstitutionsutskottet). Rambeslutet var också föremål för ett Cosacinitiativ (Cosac är en konferens mellan organen för EU-frågor vid nationella parlament i EU och Europaparlamentet) försök om en s.k. subsidiaritets- och proportionalitetsprövning i justitieutskottet (protokoll JuU 2007/08:12). Även Prümfördraget (avsnitt 19.1.4) har ingående diskuterats i nämnden.

En överenskommelse träffades under året i rådet om rambeslutet om rasism och främlingsfientlighet (avsnitt 19.3.5). Enligt redogörelsen i skrivelsen väntas ett yttrande från Europaparlamentet under hösten 2007. Det kan tilläggas att Europaparlamentets yttrande avgavs den 29 november.

Utöver vad som ovan nämns i skrivelsen har nämnden behandlat två förslag från kommissionen om legal migration vid sammanträdet den 6 november 2007. Det gällde ett direktivförslag om villkor för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse för högkvalificerad anställning och ett direktivförslag om en enhetlig ansökningsprocedur för ett enhetligt tillstånd för tredjelandsmedborgares bosättning och arbete på en medlemsstats territorium och en gemensam uppsättning rättigheter för lagligen bosatta tredjelandsmedborgare. I nämndens diskussion underströks den samsyn som råder i Sverige om att systemet bör vara baserat på arbetsmarknadens behov snarare än på kvoter, som i kommissionens förslag.

Sysselsättning och socialpolitik, hälso- och sjukvård (del 5)

Under denna del i skrivelsen redogörs bl.a. för utvecklingen inom samarbetet för tillväxt och sysselsättning, arbetsmarknadsfrågor och sociala frågor, jämställdhet, folkhälsa och hälso- och sjukvårdsfrågor.

EU-nämnden har under året bl.a. samrått om bidraget till EU:s vårtoppmöte om sysselsättningen och samarbetet på det sociala området. Förslaget om en familjeallians (som avser en plattform för utbyte av idéer för en familjevänlig politik) diskuterades ingående i nämnden. Nämnden stödde också regeringens ståndpunkter avseende en kompromissöverenskommelse om tjänstepensionsrättigheter samt resolutioner om arbetsmiljö-, hälso- och konsumentpolitiska strategier för åren 2007–2013. Längre diskussioner hölls även om arbetstidsdirektivet, en fråga som dock inte kunde lösas vid efterföljande rådsmöte den 5–6 december. EU-nämnden gav också regeringen stöd i avsikten att framhålla skillnaden mellan sociala tjänster av allmänt intresse och andra tjänster på den inre marknaden.

Eftersom jämställdhetsarbetet genomförs inom ramen för åtminstone två olika rådssammansättningar (rådet för sysselsättning och socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor och RIF-rådet) är det positivt att ta med ett avsnitt om jämställdhet i olika rådskonstellationer. Framställningen av arbetet hade med fördel kunnat kompletteras med en beskrivning av resultatet av det informella jämställdhetsministermötet i Lissabon den 4 oktober 2007.

Konkurrenskraftsfrågor (del 6)

Under avsnittet redogörs för den inre marknads utveckling, fri rörlighet för varor, tjänster och kapital, immaterialrätt, näringspolitik, konsumentpolitik, turism, innovation och forskning samt regional- och strukturpolitik.

Vad gäller innovation och forskning har inrättandet av Europeiska tekniska institutet (avsnitt 34.1) diskuterats ett flertal gånger i EU-nämnden under året. Ett villkor för godkännande har i nämnden ansetts vara att institutets finansiering fått en tillfredsställande lösning. Frågan diskuterades i nämnden även inför möten i Ekofinrådet samt vid samråd inför EU:s budgetförhandlingar.

Transporter, elektroniska kommunikationer och energi (del 7)

I skrivelsen behandlas under denna del transporter, elektroniska kommunikationer och energi.

Galileo (avsnitt 36.1.1) är ett projekt för satellitnavigering vilket behandlats i EU-nämnden ett flertal gånger under året och som varit en av de frågor som diskuterats mest. Finansieringsfrågan har varit föremål för ingående

diskussioner i nämnden med krav på en budgetneutral finansiering inom budgetramen. Stöd för en svensk ståndpunkt med den inriktningen har givits vid samråd inför möten i flera av rådets konstellationer, bl.a. rådet för transport, telekommunikation och energi, Ekofinrådet, Ekofin-budget samt Europeiska rådet.

Den svenska positionen i förhandlingarna om EU:s politik på området för radiofrekvenser och elektronisk kommunikation (avsnitt 37.5) framgår inte av skrivelsens redogörelse. I fråga om harmonisering av formerna för tilldelning av radiofrekvenstillstånd för mobila satellittjänster fanns stöd i EU-nämnden för att det ska finnas högt ställda grundkrav på största möjliga yttäckning för att få tillstånd.

Energipolitiken (avsnitt 38) har hamnat högt på dagordningen inom EU under senare år, trots att EU inte har någon fördragsfäst gemensam energipolitik. Bland annat har en energihandlingsplan, en strategisk energiteknikplan (SET-planen) samt ett marknadspaket för el och gas behandlats. I skrivelsen nämns bl.a. att Sverige gav energihandlingsplanen sitt fulla stöd samt att Sverige stödjer ambitionen att fullborda den inre marknaden för energi. Energifrågorna har under 2007, liksom under 2006, diskuterats ingående i EU-nämnden, både inför rådets möten och inför Europeiska rådets möte i mars 2007.

Jordbruk, fiske och livsmedel (del 8)

Olika aspekter av strategin för moderniseringen av den gemensamma jordbrukspolitiken (hälsokontrollen) samt fiskespolitiken i Östersjön och Västerhavet (inklusive åtgärder mot olagligt torskfiske och åtgärder för återhämtning av det europeiska torskbeståndet) har varit återkommande frågor i EU-nämnden under året. EU-nämnden har också bl.a. givit stöd för regeringens ståndpunkter avseende ett samlat regelverk för organisationen av jordbruksmarknader, nya regler för definition och märkning av spritdrycker, nytt direktiv för hållbar användning av bekämpningsmedel samt nya regler för användning av tillsatser, aromer och enzymer i livsmedel.

Generellt är detta ett välstrukturerat avsnitt om den budgetmässigt allra största sektorn inom EU-samarbetet. Till exempel är beskrivningen av kontakterna med riksdagen avseende strategin och direktivet om hållbar användning av bekämpningsmedel (avsnitt 39.6) föredömlig avseende tydlighet och den språkliga korrekthet avseende terminologin som efterlysts ovan.

I marginalen kan dock noteras att datumen för antaganden av beslut i rådet vad gäller det s.k. minipaketet för mjölk och handlingsplanen för förenklingsarbetet för den gemensamma jordbrukspolitiken har kastats om (avsnitt 39.2.3 och 39.2.4).

Beskrivningen av råvaruavtalet för tropiskt timmer, ITTA (avsnitt 39.7.3), kan förstås som att en diskussion på ministerrådsnivå ägde rum under år 2007. Nämnden kan konstatera att så inte var fallet. Frågan antogs som en A-

punkt under juli månad. Enligt uppgift från Regeringskansliet ska intensiva diskussioner ha ägt rum på tjänstemannanivå (rådsarbetsgruppsnivå).

Miljö (del 9)

Miljöfrågor – och särskilt klimatrelaterade sådana – fördes upp på EU:s högsta politiska dagordning under 2007. EU-nämnden var mycket aktiv i denna fråga inför EU:s vårtoppmöte 2007, där den övergripande politiska överenskommelsen träffades. Inför mötet fick regeringen nämndens stöd att förespråka en 30-procentig minskning av växthusgaserna, ett mål som alltså gick längre än kommissionens förslag på en 20-procentig minskning och som inte kunde uppfyllas vid mötet. Inför FN:s klimatkonferens på Bali i december gav nämnden stöd åt regeringens ståndpunkt att anta ett mandat för förhandlingarna om ett nytt klimatavtal för perioden efter 2012. EU-nämnden betonade i samrådet vikten av att EU uppträder enat i de internationella förhandlingarna.

EU-nämnden har under året även gett stöd för regeringens ståndpunkter avseende bilars koldioxidutsläpp, insläppandet av flygsektorn i handeln med utsläppsätter, en strategi om hållbar användning av bekämpningsmedel, ett nytt avfallsdirektiv, ett direktiv med gränsvärden för vissa prioriterade ämnen i ytvatten samt ett nytt bränslekvalitetsdirektiv.

Vad gäller genetiskt modifierade organismer (GMO) (avsnitt 43.5), utöver de beskrivna omröstningarna i rådet om GMO-relaterade ärenden, vill nämnden uppmärksamma att ministrarna vid mötet i rådet (jordbruk och fiske) i juli 2007 röstade om rådets beslut om utsläppande på marknaden av en potatisprodukt (EH92-527-1). Samråd med EU-nämnden skedde den 13 juli 2007.

Rådet (jordbruk och fiske) röstade även i september 2007 om utsläppande på marknaden av tre sorters genmodifierad majs (59122 DAS-59122-7,1507xNK603 samt NK603xMON810). Samråd med EU-nämnden skedde den 21 september 2007.

Utbildning, ungdom och kultur (del 10)

Regeringen har informerat respektive samrått med EU-nämnden om de frågor som stått på dagordningarna. Bland annat har EU-nämnden gett regeringen stöd för dess ståndpunkt om strategier för samarbetet på utbildnings- respektive ungdomsområdena, uppföljning av Lissabonmålen på utbildningsområdet, en resolution om ungdomar och ungdomars deltagande i arbetslivet samt en resolution om det ungdomspolitiska samarbetet. Regeringen fick också stöd för sina positioner gällande en överenskommelse om en referensram för kvalifikationer syftande till att underlätta rörligheten på arbetsmarknaden samt en resolution om en kulturagenda för EU.

EU:s institutioner m.m. (del 11)

Liksom i tidigare års skrivelser redogörs här för institutionernas och olika organs verksamhet, öppenhet och insyn och för personalpolitik i EU:s institutioner. Frågor om språk och regelförenkling finns dock inte med i årets skrivelse. Däremot redogörs för förberedelser för Sveriges ordförandeskap i EU:s ministerråd. Som tidigare finns också i bilagor redogörelser för mål och domar i EG-domstolen och i EG:s förstainstansrätt samt för pågående överträdelseärenden. En bilaga finns också som upptar beslut i ministerrådet under 2007 som Sverige inte stöttat.

Ministerrådet (avsnitt 47.1)

I skrivelsen redogörs bl.a. för rådets öppenhetsformer som uppenbarligen fungerat väl. Genom ändring i riksdagsordningen har såväl EU-nämnden som utskotten möjligheten att bestämma att sammanträden ska vara helt eller delvis offentliga. EU-nämndens överläggningar med regeringen inför möten med Europeiska rådet liksom återrapportering från sådana möten är regelmässigt offentliga.

Liksom tidigare vill EU-nämnden framhålla att det är ytterst väsentligt att rådsarbetet organiseras så att det finns tillräcklig tid för de nationella parlamentens EU-organ att överlägga med sina respektive regeringar före rådsmötena. Vidare bör eftersträvas att en fråga som ska beslutas som en s.k. A-punkt så långt möjligt beslutas av det rådsmöte som behandlar samma sakområde som A-punkten i fråga. En tendens när det gäller rådsdagordningarna är också att dessa ofta belastas med ett antal övriga frågor som är begärda av olika delegationer utan att det finns någon information om anledningen. Enligt bestämmelserna i rådets arbetsordning ska en delegation dock lämna en skriftlig motivering till att den vill föra upp en övrig fråga på dagordningen. Vidare vill nämnden, liksom i tidigare yttranden, framhålla att det är mycket angeläget att relevant beslutsunderlag föreligger på svenska.

Kommissionen (avsnitt 47.2)

I avsnittet redogörs för genomförande av direktiv (avsnitt 47.2.1) och för överträdelseärenden mot Sverige (avsnitt 47.2.2).

EU-nämnden framhöll i förra årets yttrande att det i propositioner om genomförande av direktiv och godkännande av rambeslut borde redogöras för det informations- och samrådsförfarande som ägt rum visavi riksdagen i de aktuella ärendena, och som sedan den 1 januari 2003 är inskrivet i regeringsformen (10 kap. 6 §). Konstitutionsutskottet tog också upp frågan för flera år sedan (bet. 1999/2000:KU10 s. 38–39). En viss förbättring i detta avseende har kunnat skönjas men ofta anges bara att regeringen *informerat* utskott och EU-nämnd när det i själva verket varit fråga om *överläggning* och *samråd*.

Beträffande överträdelseärenden mot Sverige finns en bra och utförlig redogörelse. Det anges att antalet motiverade yttranden från kommissionen har

sjunkit något mot år 2006. Nämnden kan dock konstatera att antalet ärenden mot Sverige under år 2007 (tio ärenden) som kommissionen fört till EG-domstolen mer än fördubblats mot år 2006 (fyra ärenden). När det gäller överträdelseärenden mot övriga medlemsstater hänvisas i skrivelsen liksom förra året till kommissionens årliga rapport om kontroll av gemenskapsrätten. EU-nämnden välkomnar detta men anser liksom tidigare att en uppgift om var rapporten kan hämtas hade varit av värde.

I förra årets yttrande redogjorde EU-nämnden också för kommissionens relationer med de nationella parlamenten. Efter kammarens behandling av utskottens utlåtanden över grön- och vitböcker samt andra EU-dokument delges nu dessa regelmässigt kommissionen. För en utförlig beskrivning av kommissionens förbindelser med de nationella parlamenten kan hänvisas till kommissionens allmänna rapport till Europaparlamentet för år 2007. Rapporten finns tillgänglig på EU:s hemsida: [Allmänna rapporten 2007](#).

Europeiska revisionsrätten (avsnitt 47.5)

Frågor om revisionsrättens verksamhet har engagerat EU-nämnden i samband med frågan om ansvarsfrihet för unionens allmänna budget och också i samband med översynen av EU:s budget 2008–2009. Nämnden får här hänvisa till sitt ovan nämnda yttrande till finansutskottet i frågan. Nämnden har också under året informerats om Europeiska revisionsrättens årsrapport av Lars Heikensten, ledamot av Europeiska revisionsrätten.

Öppenhet och insyn (avsnitt 47.7)

En utförlig redovisning finns här om hur regeringen har fortsatt det tidigare arbetet med att öka öppenhet och insyn i EU. De nu redovisade framstegen, som nämnden också fått del av genom föredragning av Regeringskansliet om arbetet med målen i EG-domstolen, välkomnas givetvis.

Förberedelser för Sveriges ordförandeskap i EU:s ministerråd (avsnitt 47.9)

Regeringen har ordförandeskapet i EU:s ministerråd under andra halvåret 2009. En beredningsgrupp inom EU-nämnden, liksom riksdagen, har fått information om förberedelserna. Det s.k. 18-månadersprogrammet ska också fastställas av ministerrådet, vilket innebär att samråd om detta ska ske i EU-nämnden. I övrigt vill nämnden framhålla vikten av att regeringens agerande som ordförande i rådet förankras i riksdagen.

Stockholm den 17 april 2008

På EU-nämndens vägnar

Anna Kinberg Batra

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Anna Kinberg Batra (m), Susanne Eberstein (s), Sonia Karlsson (s), Bengt-Anders Johansson (m), Staffan Danielsson (c), Peder Wachtmeister (m), Sven Gunnar Persson (kd), Jacob Johnson (v), Lars Lilja (s), Christer Winbäck (fp), Ulf Holm (mp), Krister Hammarbergh (m), Fredrik Olovsson (s), Karl Sigfrid (m), Magdalena Streijffert (s), Agneta Berliner (fp) och Christina Axelsson (s)

Innehållsförteckning

Regeringens skrivelse.....	1
EU-nämnden	2
Allmänna synpunkter på innehållet i skrivelsen.....	2
Den övergripande utvecklingen i EU (del 1).....	3
EU:s förbindelser med omvärlden (del 2)	4
Ekonomiska och finansiella frågor (del 3)	5
Rättsliga och inrikes frågor (del 4).....	5
Sysselsättning och socialpolitik, hälso- och sjukvård (del 5).....	7
Konkurrenskraftsfrågor (del 6).....	7
Transporter, elektroniska kommunikationer och energi (del 7).....	7
Jordbruk, fiske och livsmedel (del 8)	8
Miljö (del 9)	9
Utbildning, ungdom och kultur (del 10).....	9
EU:s institutioner m.m. (del 11).....	10